

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT

Commissie voor Sociale Zaken, Werk en
Pensioenen

Commission des Affaires sociales, de
l'Emploi et des Pensions

Woensdag

19-03-2025

Voormiddag

Mercredi

19-03-2025

Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
PS	Parti Socialiste
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	Les Engagés
Vooruit	Vooruit
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant – Onafhankelijk

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 56 0000/000	Parlementair stuk van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document parlementaire de la 56 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige gekleurd papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/549 81 60	Tél. : 02/549 81 60
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Vraag van Marie Meunier aan Frank Vandembroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Beroepsziekten bij sekswerkers" (56002551C)

Sprekers: **Marie Meunier, Frank Vandembroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding

Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Frank Vandembroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De responsabilisering van de ziekenfondsen" (56002718C)

Sprekers: **Vincent Van Quickenborne, Frank Vandembroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding

Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Frank Vandembroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Het belasten van fooien" (56002752C)

Sprekers: **Vincent Van Quickenborne, Frank Vandembroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding

Vraag van Eva Demesmaeker aan Frank Vandembroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Grensarbeiders die ook vrijwillige brandweerman of reservist bij Defensie zijn" (56002899C)

Sprekers: **Eva Demesmaeker, Frank Vandembroucke**, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding

SOMMAIRE

Question de Marie Meunier à Frank Vandembroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les maladies professionnelles des travailleuses du sexe" (56002551C)

Orateurs: **Marie Meunier, Frank Vandembroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté

Question de Vincent Van Quickenborne à Frank Vandembroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La responsabilisation des mutualités" (56002718C)

Orateurs: **Vincent Van Quickenborne, Frank Vandembroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté

Question de Vincent Van Quickenborne à Frank Vandembroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La taxation des pourboires" (56002752C)

Orateurs: **Vincent Van Quickenborne, Frank Vandembroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté

Question de Eva Demesmaeker à Frank Vandembroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les travailleurs frontaliers qui sont aussi pompiers volontaires ou réservistes à la Défense" (56002899C)

Orateurs: **Eva Demesmaeker, Frank Vandembroucke**, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté

Commissie voor Sociale Zaken,
Werk en Pensioenen

van

WOENSDAG 19 MAART 2025

Voormiddag

Commission des Affaires sociales,
de l'Emploi et des Pensions

du

MERCREDI 19 MARS 2025

Matin

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.03 uur en voorgezeten door mevrouw Anja Vanrobaeys.

La réunion publique de commission est ouverte à 10 h 03 et présidée par Mme Anja Vanrobaeys.

Marie Meunier (PS): Madame la présidente, je vais développer ma première question. S'agissant des questions n°s 56002783C et 56002799C, je pense que nous aurons l'occasion d'en discuter dans le cadre de la présentation de l'exposé de politique générale de M. le ministre et qu'elles pourront être intégrées au débat. (*Assentiment*)

Marie Meunier (PS): Ik stel voor om mijn vragen nrs. 56002783C en 56002799C op te nemen in het debat over de beleidsverklaring van de minister. (*Instemming*)

01 Question de Marie Meunier à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les maladies professionnelles des travailleuses du sexe" (56002551C)

01 Vraag van Marie Meunier aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Beroepsziekten bij sekswerkers" (56002551C)

01.01 Marie Meunier (PS): Monsieur le ministre, la reconnaissance des maladies professionnelles est déterminante en termes de protection sociale des travailleurs. Cela leur permet de bénéficier à juste titre d'une indemnisation et d'un accompagnement adapté en cas de pathologie liée à leur activité professionnelle. Dans la logique et la continuité de la nouvelle loi encadrant le travail du sexe portée par mon collègue Pierre-Yves Dermagne lors de la précédente législature, il nous paraît essentiel et logique d'adapter les dispositifs de protection existants pour garantir aux travailleurs du sexe une couverture équivalente à celle des autres professions.

Je vous rappelle que, grâce à cette nouvelle loi, les hommes et les femmes qui se prostituent peuvent effectuer leurs prestations dans le cadre d'un contrat de travail similaire à n'importe quel autre travailleur. Ces travailleurs du sexe sont exposés à des risques qui sont spécifiquement liés à leur travail, notamment les infections sexuellement transmissibles, les pathologies liées à la santé mentale et d'autres problèmes de santé qui sont directement liés à leurs conditions de travail. Or ces pathologies ne figurent pas dans la liste des maladies professionnelles reconnues par Fedris, ce qui prive ces travailleurs de la reconnaissance et de l'indemnisation de ces maladies.

L'intégration des travailleurs du sexe dans un cadre de travail légal doit aller de pair avec une adaptation de la protection de leur santé au même titre que les autres professions.

Monsieur le ministre, comptez-vous assurer une mise à jour de la liste

01.01 Marie Meunier (PS): Dankzij de erkenning als beroepsziekte kunnen werknemers een vergoeding en aangepaste begeleiding krijgen wanneer ze getroffen worden door een ziekte die verband houdt met hun beroepsactiviteit. In het verlengde van de nieuwe wet waarvan Pierre-Yves Dermagne de pleitbezorger was tijdens de vorige legislatuur, lijkt het ons van essentieel belang om de bestaande regelingen aan te passen zodat seksarbeid op een gelijkwaardige manier gedekt wordt, net als andere beroepen.

Sekswerkers staan bloot aan specifieke risico's, zoals seksueel overdraagbare aandoeningen en aandoeningen die verband houden met de geestelijke gezondheid. Omdat die aandoeningen niet in de lijst van Fedris zijn opgenomen, blijft de erkenning als beroepsziekte uit en krijgen die werknemers geen vergoeding. Als men sekswerkers in een wettelijk kader

des maladies professionnelles reconnues afin d'y inclure les pathologies spécifiques liées au travail du sexe? Si oui, avez-vous déjà eu des contacts avec Fedris à ce sujet et comment comptez-vous collaborer avec elle?

01.02 Frank Vandenbroucke, ministre: C'est en effet une question assez spécifique qu'il est intéressant de poser à part, tandis que les autres questions relèvent plutôt du débat que nous aurons sur la déclaration. En réponse à votre question, la réponse est deux fois oui, mais je vais vous donner un peu plus de détails.

Dès le mois d'octobre 2022, donc sans attendre la publication de la loi du 3 mai 2024 portant des dispositions en matière de travail du sexe sous contrat de travail, mais en prévision de l'entrée en vigueur de celle-ci, j'avais demandé au Conseil scientifique de Fedris d'analyser les maladies infectieuses à l'égard desquelles les travailleurs du sexe couraient un risque accru d'exposition. Une étude particulièrement détaillée et étayée a été réalisée à la demande du Conseil scientifique par la commission Agents biologiques, dont les résultats ont été validés par ce même Conseil en février 2024.

Cette étude établit que les travailleurs du sexe présentent un risque accru de contracter sept maladies sexuellement transmissibles, à savoir le syndrome de l'immunodéficience acquise (sida), l'hépatite B, le papillomavirus, la syphilis, la chlamydie, la gonorrhée et la trichomonase. Sur cette base, le Comité de gestion des maladies professionnelles a proposé le 9 septembre 2024 l'ajout d'un nouveau code dans la liste des maladies professionnelles reconnues.

Avec un gouvernement en affaires courantes, il n'était plus possible d'entamer le parcours légal à ce stade. Cependant, maintenant qu'il y a un nouveau gouvernement, j'ai donné des instructions pour relancer ce processus. En conséquence, le projet d'arrêté royal visant à concrétiser cet objectif sera soumis au gouvernement dans les plus brefs délais.

01.03 Marie Meunier (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses qui me rassurent. Nous soutiendrons cette démarche.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mijn vraag nr. 56002598C zal ik stellen tijdens de bespreking van de beleidsverklaring.

02 Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De responsabilisering van de ziekenfondsen" (56002718C)
02 Question de Vincent Van Quickenborne à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La responsabilisation des mutualités" (56002718C)

02.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb gezien dat de regering wel ambitie heeft op het vlak van arbeidsomgeschiktheid. Deze middag zult u daarover ongetwijfeld in discussie

opneemt, moet men ook hun gezondheid beschermen.

Zult u de lijst van erkende beroepsziekten bijwerken? Hebt u contact opgenomen met Fedris?

01.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijn antwoord is tweemaal 'ja'. Al in oktober 2022 heb ik, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet van 3 mei 2024, de Wetenschappelijke Raad van Fedris gevraagd een analyse te maken van de ziekten waarvoor sekswerkers een verhoogd risico op blootstelling lopen. Er werd een studie uitgevoerd, waarvan de resultaten in februari 2024 door de Wetenschappelijke Raad werden bekrachtigd.

Volgens de studie lopen sekswerkers meer risico op besmetting met aids, hepatitis B, het papillomavirus, syfilis, chlamydia, gonorroe en trichomoniasis. Het beheerscomité voor de beroepsziekten heeft voorgesteld om een nieuwe code aan de lijst van de beroepsziekten toe te voegen.

De nieuwe regering is aangetreden, dus ik zal het koninklijk besluit om dat doel te bereiken zo snel mogelijk aan haar voorleggen.

01.03 Marie Meunier (PS): We steunen deze maatregel.

La **présidente**: Je poserai ma question n° 56002598C au moment de l'examen de l'exposé d'orientation politique.

02.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Vous souhaitez

gaan met de collega's in de commissie. Collega Irina De Knop volgt dat dossier voor ons op.

Wat mij opvalt, mijnheer de minister, is dat er in de budgettaire tabel sterke budgettaire ambities worden uitgesproken door uzelf en door de regering aangaande de arbeidsmarkthervormingen. Ik lees dat u nog dit jaar, 2025, 37,5 miljoen euro wil halen uit de responsabilisering van de ziekenfondsen.

U weet dat ik u onlangs heb gevraagd wat die responsabilisering in 2023 heeft opgebracht. U hebt gezegd dat die responsabilisering toen 1,2 miljoen euro heeft opgebracht vanwege onvoldoende re-integratie-inspanningen. Nu wil u dat bedrag verhogen van 1,2 miljoen naar 37,5 miljoen euro, in een tijdspanne van enkele maanden. Daar de begroting waarschijnlijk ten vroegste in juni 2025 in werking treedt, lijkt mij dat bijzonder ambitieus. Nu, we kennen u als ambitieus. We kennen elkaar goed, maar ik stel me echt de vraag of dat überhaupt mogelijk is.

Het blijkt ook, mijnheer de minister, dat inzake die 1,2 miljoen euro enkele ziekenfondsen gezegd hebben dat ze dat bedrag wel betaald hebben, maar dat ze intussen hun werking aangepast hebben. Solidaris, het socialistische ziekenfonds, heeft gezegd dat een groot deel van die sanctie van 1,2 miljoen euro te wijten was aan een aantal dossiers waarvan de deadline met een of twee dagen overschreden was. Solidaris zegt dat het intussen zijn procedures heeft bijgestuurd. Als de ziekenfondsen hun werking dus blijven verbeteren, zal de financiële sanctie sowieso afnemen.

Ik heb ter zake drie vragen.

Ten eerste, hoe denkt u het responsabiliseringsbedrag nog dit jaar te kunnen verhogen tot 37,5 miljoen euro? Is dat juridisch en praktisch haalbaar in minder dan een half jaar?

Ten tweede, tegen 2029 wil de regering 250 miljoen euro halen uit die responsabilisering. Mijn vraag is hoe u dat concreet gaat doen zonder de werking van de ziekenfondsen op de helling te zetten. Hoeveel bedroeg de totale dotatie van de ziekenfondsen voor het jaar 2024?

Tot slot, zult u voor die responsabilisering werken met de variabele vergoeding, net als de vorige regering, of gaat u daarvoor ook werken met de vaste vergoeding?

02.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer Van Quickenborne, dank u wel voor uw vraag en ook voor uw vriendelijke, of laat ons zeggen kritisch aanmoedigende, woorden aan mijn adres. We moeten inderdaad ambitieus zijn in een domein dat niet eenvoudig is.

Ik meen dat er misschien een misverstand zou kunnen bestaan over de betekenis van de bedragen in de budgettaire tabel die de nieuwe regering aan het Parlement heeft overgemaakt. De bedragen die in de tabel bij de meerjarenbegroting staan onder de rubriek "responsabilisering van de ziekenfondsen in het kader van re-integratie" zijn de verwachte bedragen aan minder uitkeringen ten gevolge van extra tewerkstelling van arbeidsongeschikte gerechtigden.

récolter un montant de 37,5 millions d'euros de la responsabilisation des mutualités cette année. Or, cette responsabilisation a rapporté 1,2 million d'euros en 2023. L'augmentation que vous visez est donc très ambitieuse.

Comment comptez-vous atteindre cet objectif? Et d'ici 2029, la responsabilisation doit même rapporter 250 millions d'euros. Comment le gouvernement compte-t-il y parvenir sans remettre en question le fonctionnement des mutualités? À combien s'élevait la dotation totale des mutualités en 2024? Le système de responsabilisation fonctionnera-t-il sur la base de l'indemnisation variable ou s'agira-t-il également d'une indemnisation fixe?

02.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Il y a un malentendu. Les montants figurant dans le budget pluriannuel sous la rubrique "responsabilisation des mutualités dans le cadre de la réintégration" sont les recettes que nous espérons engranger grâce à une diminution des prestations et à une augmentation des cotisations due à la mise à l'emploi d'un plus grand nombre de personnes en incapacité de travail. Ils ne sont pas liés

Met andere woorden, dat gaat over een gunstige impact op de begroting door de acties die men voert en de maatregelen die men treft. Dat zijn geen bedragen die rechtstreeks te maken hebben met de administratiekosten van de ziekenfondsen zelf. Het gaat dus over minder uitkeringen en meer bijdragen. De methodologie die we hanteren, is volledig identiek aan de methodologie die we ook met de voorbije regering hebben gehanteerd, toen we nog samen rond de tafel zaten en we het hadden over de gunstige impact die we hoopten te realiseren door meer mensen na een langdurige ziekte weer aan het werk te krijgen. Het gaat dus over minder uitkeringen en meer bijdragen en niet over een wijziging in de administratiekosten zelf van de ziekenfondsen. Natuurlijk willen we de ziekenfondsen, via wijzigingen in het systeem van de administratiekosten, met name via de zogenaamde variabele kosten of VARAK, ook financieel sterker aanzetten om daarop in te zetten. Ik denk dat dat ook een van uw vragen is.

Ik zal zeer snel met een concreet voorstel komen om de ziekenfondsen in hun administratiekosten via het VARAK-mechanisme sterker te responsabiliseren wat betreft het boeken van effectieve resultaten inzake re-integratie. Die sterkere financiële responsabilisering van de ziekenfondsen is natuurlijk maar één instrument in een batterij aan instrumenten die we stuk voor stuk willen versterken in deze regeerperiode. Hoe sneller we dat doen, hoe duidelijker ook het signaal zal zijn aan de ziekenfondsen en alle betrokkenen dat we daarop sterker zullen inzetten. Het is natuurlijk het resultaat van een batterij aan instrumenten die samen moeten zorgen voor een gunstig resultaat. In de presentatie die door de regering is overgemaakt aan het Parlement, is dat een beetje opgedeeld tussen het resultaat van de responsabilisering van de ziekenfondsen en het resultaat van het feit dat we de artsen sterker gaan aanspreken. Die resultaten zijn echter altijd in termen van minder uitkeringen die men betaalt vanuit de sociale zekerheid en meer bijdragen die men int. Die berekeningsmethode gaat eigenlijk terug op nota's van het Planbureau die we ook hebben gehanteerd met de vivaldiregering. Ik moet me echter inderdaad haasten om met nieuwe maatregelen te komen om het effect dat in de tabellen staat te sorteren; dat is juist.

02.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Bedankt, mijnheer de minister voor die verduidelijking.

Ik vond het persoonlijk wat verwarrend omdat u toen we destijds spraken over de responsabilisering van ziekenfondsen een bedrag gaf van 1,2 miljoen. U hebt echter duidelijkheid geschapen, waarvoor dank.

Er is natuurlijk wel een verschil. Bij de responsabilisering van de werkgevers staat bijvoorbeeld in die tabel ook 61 miljoen euro voor dit jaar en 122 miljoen euro voor de komende jaren.

02.04 Minister Frank Vandenbroucke: Dat is inderdaad een opbrengst die de werkgever betaalt.

02.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Daar gaat het inderdaad over de sanctie die u invoert op de tweede en de derde maand, die 30 %.

U zegt dat de bedragen verwijzen naar de opbrengsten die u verwacht,

directement aux frais d'administration des mutualités.

En apportant des modifications au système des frais d'administration variables (FAVAR), nous entendons inciter financièrement les mutualités à miser sur la réintégration, mais la responsabilisation des mutualités n'est que l'une des nombreuses mesures. La méthode de calcul des résultats – moins de prestations et plus de cotisations – se fonde sur les notes du Bureau fédéral du Plan que le gouvernement Vivaldi a également utilisées. Pour que le résultat escompté puisse encore être atteint cette année, je dois me dépêcher de présenter ma proposition concrète.

02.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Cela prête quelque peu à confusion. Le tableau prévoit que la responsabilisation des employeurs concerne également un montant de 61 millions pour cette année et de 122 millions pour les prochaines années.

02.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Il s'agit d'une recette payée par l'employeur.

02.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Quel montant correspond à la responsabilisation des mutualités qui ne collaborent pas correctement?

omdat meer mensen uit het systeem zullen treden. Ik veronderstel echter dat er dan nog altijd een component blijft van responsabilisering voor diegenen die niet goed ageren. Hoeveel bedraagt dat bedrag dan? Begrijpt u mijn vraag?

02.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ja, maar eigenlijk hebben we dat nog niet becijferd. De VARAK is een systeem waarbij men ervan uitgaat dat men 100 % krijgt wanneer men perfect zijn werk doet. Dat is vandaag bijna 100 %. Die criteria zijn ook eerder procedureel. Ik wil die criteria meer toespitsen op feitelijk geboekte resultaten. Ze zullen dus strenger worden. Of men dan nog 100 % zal krijgen, weet ik niet. Ik wens dat, maar ik weet het niet. Daarop hebben we echter geen voorafname gedaan in onze tabellen.

02.06 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Ce montant n'a pas encore été chiffré. Le système FAVAR part du principe qu'on bénéficie de 100 % lorsqu'on fait son travail parfaitement. Je souhaite renforcer les critères et cibler davantage les résultats. Nous n'avons pas encore formulé d'hypothèse préalable à ce sujet dans les tableaux.

02.07 **Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): We kijken uiteraard uit naar de teksten die zullen komen. U zegt immers dat u dit jaar nog resultaten wil boeken. Dan zullen er dus in de programmawet of in de wet houdende diverse bepalingen aanpassingen staan. We zullen die dan met veel interesse bekijken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Vraag van Vincent Van Quickenborne aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Het belasten van fooien" (56002752C)**

03 **Question de Vincent Van Quickenborne à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La taxation des pourboires" (56002752C)**

03.01 **Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik veronderstel dat het belasten van fooien niet aan bod zal komen tijdens de bespreking van uw beleidsverklaring en daarom stel ik mijn mondelinge vraag nu.

03.01 **Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Les serveurs doivent indiquer dans leur déclaration fiscale les pourboires qu'ils ont reçus. Pour les paiements électroniques, l'employeur doit verser le pourboire au travailleur. L'employeur doit même retenir du précompte professionnel de ce montant et éventuellement payer des cotisations sociales.

Fooien kent u ongetwijfeld. Af en toe geeft u ook eens een fooi in een horecazaak, ikzelf ook. Wat mij een beetje fascineert, is de manier waarop fooien fiscaal of parafiscaal worden behandeld. Ik heb die vraag ook gesteld aan uw collega Jambon en hij bevestigt dat in het Wetboek van de inkomstenbelastingen effectief een lijn of artikel staat volgens hetwelk een fooi wordt onderworpen aan belastingen. Dat betekent concreet dat een ober zijn ontvangen fooien moet aangeven op zijn belastingformulier. Veronderstel dat een klant niet rechtstreeks aan de ober betaalt, maar elektronisch betaalt en het bedrag daarbij naar boven afrondt, dan gaat de fooi via de werkgever, die de fooi aan de werknemer moet geven. De werkgever moet daarop dan zelfs bedrijfsvoorheffing inhouden en eventueel ook sociale bijdragen betalen. Daarover wil ik u precies bevragen.

Des charges sociales doivent-elles être payées sur tous les pourboires? Les pourboires sont-ils effectivement déclarés à l'ONSS? La taxation des pourboires se justifie-t-elle encore?

Mijnheer de minister, moeten er op alle fooien sociale lasten worden betaald? Zo ja, krachtens welke reglementaire bepalingen? Dat zal u ongetwijfeld weten.

Uit het antwoord van minister Jambon bleek ook dat er effectief fooien aangegeven worden. Kunt u aangiftes van fooien terugvinden in de RSZ-aangiftes? Worden fooien in de praktijk correct aangegeven, of blijft dat grotendeels een grijze zone? U begrijpt goed wat ik bedoel

zonder het hier effectief te benoemen.

Vindt u het nog van deze tijd dat fooien worden belast? Fooien zijn spontane giften van klanten, bedoeld als extra waardering. Voor alle duidelijkheid, het is niet de bedoeling om fooien lonen te laten vervangen, dus ik pleit niet voor het Amerikaanse systeem. Wel bepleit ik een systeem waarbij iemand die naast het loon een fooi krijgt, daarop niet moet worden belast, noch fiscaal, noch parafiscaal. Ik kijk uit naar uw opinie daarover.

03.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer Van Quickenborne, ik zal met twee woorden spreken, want het antwoord is niet zo eenvoudig. Er zitten nuances in.

Om te beginnen beschrijf ik de feiten. Het klopt inderdaad dat werknemers, mensen met een arbeidscontract, ook fooien ontvangen van klanten tijdens de uitoefening van hun taak. In de horeca is er een speciale regeling voor werknemers die geheel of gedeeltelijk betaald worden met fooien of bedieningsgeld, waarvan is afgesproken dat de fooien een onderdeel uitmaken van hun reguliere bezoldiging.

De fooien zelf worden niet aangegeven bij de RSZ. Er wordt gewerkt met forfaitaire, dus eigenlijk fictieve daglonen die bepaald worden door de functie van de werknemer. Dat systeem is ook beperkt tot een aantal functies die omschreven zijn in het ministerieel besluit van 23 april 2010. Het betreft dan functies in de horeca, maar het systeem kan ook toegepast worden op zogenaamde aangestelden voor toiletten buiten de horecasector.

Voor arbeiders die uitsluitend met fooien betaald worden, worden de socialezekerheidsbijdragen berekend op het bedrag dat wordt verkregen door het aantal werkdagen te vermenigvuldigen met het toepasselijke dagforfait en de uitkomst te verhogen met 8 %. Als een horecaarbeider zowel een vast loon als fooien ontvangt, dan moet de werkgever de bijdrage berekenen op het hoogste van die twee, ofwel op het vast loon, ofwel op het forfaitair bepaalde bedrag.

De RSZ beschikt dus niet over cijfers met betrekking tot de betaalde en aan de sociale zekerheid onderworpen fooien zelf, omdat die werknemers worden aangegeven met een forfaitair loon. Voor die werknemers kan men alleen aannemen dat hun directe loon van de werkgever klein is en dat ze dus een aanzienlijk bedrag aan fooien ontvangen in verhouding tot dat directe loon.

De werknemers die met fooien betaald worden, maar geen functie uitoefenen die valt onder de speciale regeling, zoals een bediende, betalen socialezekerheidsbijdragen op hun werkelijke loon. De werkgever neemt dan de fooien op in het brutoloon. Dat wordt aangegeven onder looncode 1, samen met het gewone loon. Ook daar kan dan geen onderscheid gemaakt worden.

Met andere woorden, er is een onderscheid tussen diegenen die al dan niet onder de toepassing van dat ministerieel besluit vallen. Horecaarbeiders vallen daaronder, met een regeling die ervoor zorgt dat er wel een inning is van bijdragen, zonder de grootte van die fooien te kennen. Anderzijds zijn er de bedienden, met een integratie van de fooien in de aangifte van het loon. Vermits dat één bedrag is, kennen we opnieuw de grootte van die fooien niet precies.

03.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Les travailleurs rémunérés totalement ou partiellement au pourboire ou service sont soumis à un régime spécial. Les pourboires font partie de leur rémunération régulière. Les pourboires ne sont pas déclarés à l'ONSS, mais des salaires journaliers forfaitaires déterminés par la fonction du travailleur sont utilisés. Ce régime s'applique pour certaines fonctions dans l'horeca et pour les préposés aux toilettes dans ce secteur et en dehors.

Pour les travailleurs rémunérés exclusivement au pourboire, les cotisations de sécurité sociale sont calculées sur la base d'un forfait. Si un travailleur du secteur de l'horeca perçoit à la fois un salaire fixe et des pourboires, l'employeur doit calculer les cotisations sur la base du montant le plus élevé, soit le salaire fixe, soit le forfait fixé pour les pourboires.

Les travailleurs rémunérés au pourboire mais qui n'exercent pas une fonction qui relève du régime particulier, tels que les employés de maison, paient des cotisations de sécurité sociale sur leur salaire réel. Les pourboires sont inclus dans le salaire brut.

Dans aucun des cas précités, l'ONSS ne connaît donc le montant exact des pourboires perçus.

03.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Ik dank u voor de verduidelijking.

Indien ik het goed begrijp, hebt u het onderscheid gemaakt tussen arbeiders en bedienden. Aangezien volgens mij de meeste werknemers in de horeca arbeiders zijn, zullen zij onder dat ministerieel besluit vallen.

Er is dus een soort allesomvattende regeling, waarbij de manier van belasten wordt bepaald, namelijk via een forfaitair systeem, ongeacht of een betrokkene al dan niet fooien krijgt. Bij de bedienden wordt dan uitgegaan van een integratie van de fooien in de manier van belasten.

Mijnheer de minister, wat ik niet heb gehoord, is het volgende. Uit uw antwoord kan ik opmaken dat u zich kunt verzoenen met het systeem en dat u niet echt van plan bent daaraan iets te wijzigen.

03.04 Minister Frank Vandenbroucke: Dat klopt. Op een bepaalde manier is dat immers een complicatie en natuurlijk ook een heffing. De kwestie is niet eenvoudig, dat moet ik eerlijk bekennen. De regeling in haar geheel is niet eenvoudig. Ik zie echter ook niet goed in hoe een en ander op een correcte manier kan worden veranderd, ervan uitgaande dat iets wat wordt beschouwd als een onderdeel van het loon of van de bezoldiging, liefst wordt onderworpen aan de sociale zekerheid, weliswaar met de eigenheid van de horecasector, die, zoals u goed weet, een aantal aparte en op zich gunstige regelingen kent inzake de sociale bijdragen.

03.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Ik heb nog een laatste opmerking.

U stelt dat in het forfaitaire systeem met het ministerieel besluit, indien ik dat zo mag noemen, wordt uitgegaan van een direct loon dat relatief laag is en van fooien die relatief hoog zijn. Laat ons eerlijk zijn. In ons land zijn er heel weinig mensen die een fooi betalen. Gelukkig zijn de meeste lonen in verhouding tot de fooien veel hoger dan bijvoorbeeld in de Verenigde Staten. Daarom vertrekt het forfaitaire systeem met het ministerieel besluit enigszins van een verkeerde uitgangspositie, indien u mij begrijpt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Zoals eerder vermeld, worden de vragen nrs. 56002783C en 56002799C van mevrouw Meunier op haar verzoek behandeld bij de bespreking van de beleidsverklaring. Mevrouw Désir is niet aanwezig om haar vraag nr. 56002876C te stellen.

04 Vraag van Eva Demesmaeker aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Grensarbeiders die ook vrijwillige brandweerman of reservist bij Defensie zijn" (56002899C)

04 Question de Eva Demesmaeker à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les travailleurs frontaliers qui sont aussi pompiers volontaires ou réservistes à la Défense" (56002899C)

04.01 Eva Demesmaeker (N-VA): Mijnheer de minister, heel wat mensen zetten zich naast hun werk ook in als vrijwilliger voor de lokale brandweer of als reservist bij Defensie. Wanneer het over Belgische

03.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Je déduis de votre réponse que vous pouvez vous accommoder du système existant.

03.04 Frank Vandenbroucke, ministre: En effet, mais je reconnais que cette question n'est pas simple. Je ne vois cependant pas très bien comment tout cela pourrait être modifié de manière correcte.

04.01 Eva Demesmaeker (N-VA): Les travailleurs frontaliers qui dans

en Nederlandse grensarbeiders gaat, knelt die nevenactiviteit met het toepasselijke socialeverzekeringsrecht. Als een Belgische inwoner met een privaatrechtelijke dienstbetrekking in Nederland daarnaast een taak opneemt bij het vrijwillige brandweerkorps van zijn woonplaats in België, of als een Nederlandse inwoner met een privaatrechtelijke dienstbetrekking in België daarnaast een taak wenst op te nemen bij het vrijwillige brandweerkorps van zijn woonplaats in Nederland of als reservist bij de Nederlandse Defensie, dan worden die neventaken in beide landen aangemerkt als een functie in de zin van een publiekrechtelijke dienstbetrekking, waardoor het toepasselijke socialeverzekeringsrecht wijzigt. Dat leidt tot onwenselijke situaties voor de privaatrechtelijke werkgever en de werknemer, en kan erin resulteren dat de neventaak zelfs stop wordt gezet.

In het verleden werden op grond van artikel 16 van de coördinatieverordening inzake sociale zekerheid nr. 883/2004 afwijkingen op het toepasselijke recht toegestaan, zodat het socialeverzekeringsrecht van de vestigingsstaat van de privaatrechtelijke werkgever, respectievelijk Nederland of België, van toepassing kon blijven.

Zowel de Sociale Verzekeringsbank als de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid weigert die uitzonderingen blijkbaar nog toe te staan. Gelet op het tekort bij vrijwillige brandweerkorpsen in de grensstreek en Defensie lijkt dat geen wenselijke ontwikkeling.

Waarom staan de Belgische en Nederlandse overheid geen afwijking meer toe op de coördinatieverordening inzake sociale zekerheid voor grensarbeiders die in hun woonstaat de taak van vrijwillige brandweerman of reservist bij Defensie opnemen? Is dat ten gevolge van een gewijzigd standpunt van de RSZ of van uw beleid dan wel een reactie op een gewijzigd standpunt van de Nederlandse overheid?

Gaat u ermee akkoord dat, gelet op het belang van de invulling van taken bij de vrijwillige brandweer en Defensie, het meer dan wenselijk is dat een grensarbeider met een privaatrechtelijke dienstbetrekking niet van socialezekerheidsstelsel verandert? Zult u erop aansturen dat de Belgische autoriteit op basis van artikel 16 van de coördinatieverordening een akkoord sluit met de Nederlandse autoriteit om het probleem op te lossen? Hoelang denkt u dat een nieuw akkoord op zich zal laten wachten?

04.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Demesmaeker, het betreft hier inderdaad een ingewikkeld probleem als gevolg van de specifieke eigenschappen van de Europese coördinatie.

Ik geef eerst de historiek. Met de uitbraak van de covidpandemie werd reeds in maart 2020 beslist om de vrijwillige leden van het operationele personeel van de hulpverleningszones sociale bescherming voor beroepsziekten te bieden. Dat heeft ertoe geleid dat die vrijwilligers niet langer als een vrijwilliger worden aangezien bij de toepassing van de Europese regels die bepalen welke lidstaat bevoegd is voor de sociale zekerheid. Ze worden voortaan als een gelijkgestelde ambtenaar gekwalificeerd.

Voordien werden die vrijwillige activiteiten niet in aanmerking genomen voor de aanwijzing van de bevoegde lidstaat, maar door de wetswijziging van maart 2020 werd België de bevoegde lidstaat, waardoor de

leur propre pays s'engagent volontairement comme pompier ou comme réserviste dans l'armée peuvent être confrontés à des problèmes dans le cadre du droit de l'assurance sociale. Par le passé, une exception était prévue pour eux, de sorte que le droit de l'assurance sociale de l'État d'établissement de l'employeur de droit privé, en l'occurrence les Pays-Bas ou la Belgique, restait d'application. Or, il s'avère que la Sociale Verzekeringsbank néerlandaise et l'ONSS belge ne souhaitent plus accorder cette dérogation.

Quelle en est la raison? Le ministre veillera-t-il à ce qu'un accord soit conclu avec les autorités néerlandaises afin de résoudre ce problème?

04.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: En mars 2020, au début de la pandémie de Covid-19, il a été décidé d'offrir une protection sociale en matière de maladies professionnelles aux membres volontaires du personnel des zones de secours. En conséquence, ils n'étaient plus considérés comme des volontaires pour la détermination de l'État membre compétent en matière de sécurité sociale. Ils étaient qualifiés de fonctionnaires assimilés. Le statut de fonctionnaire étant déterminant, l'employeur néerlandais devrait payer des cotisations de sécurité sociale

buitenlandse werkgever zich moet aansluiten bij de RSZ en de Belgische sociale bijdragen moet betalen, omdat het ambtenarenstatuut daarin doorslaggevend is.

De Nederlandse werkgever in dit geval wenst uiteraard geen Belgische sociale bijdragen te betalen, waardoor de werknemer voor een zeer vervelende keuze komt te staan: ofwel een andere job zoeken, ofwel de vrijwilligersactiviteit bij de brandweer of in de hulpverleningszone opgeven. Dat hypothekeert natuurlijk het engagement van die vrijwilligers en de capaciteit van de diensten die op hen een beroep doen. Men kan die mensen niet zomaar vervangen. De pool van vrijwilligers is ook niet zo groot.

Om tot een structurele oplossing te komen, heeft de RSZ al verschillende keren met onze Nederlandse tegenhanger, de Sociale Verzekeringsbank, overlegd. Omdat dat overleg op administratief niveau nog niet tot een oplossing heeft geleid, heb ik de problematiek in september vorig jaar ook al bij mijn Nederlandse collega van Sociale Zaken, minister van Hijum, aangekaart.

Door onze aanhoudende vraag om tot een oplossing te komen, hebben de Nederlandse en de Belgische administraties in januari opnieuw rond de tafel gezeten om een onderhandelde oplossing uit te werken die gunstig is voor alle betrokken partijen. De RSZ heeft uitvoerig geantwoord op de vragen van de Nederlandse administratie en heeft toelichting gegeven bij de oorsprong en de gevolgen van het probleem. Onze Nederlandse collega's onderzoeken het dossier nu verder en leggen het voor aan de Nederlandse minister.

04.03 Eva Demesmaeker (N-VA): Iedereen doet dus zijn deel, maar het is een moeilijk probleem waarvoor de oplossing nog even op zich zal laten wachten.

04.04 Minister Frank Vandenbroucke: Wij dringen bij de Nederlandse collega's aan op pragmatisme. De Europese verordening bepaalt dat de lidstaat van de ambtenaar die nog een ander statuut heeft, alle bijdragen moet innen voor alle activiteiten van de ambtenaar. Met andere woorden, indien iemand ook een private werkgever heeft in Nederland, Duitsland, Frankrijk of een ander land, dan zal die bijdragen betalen aan de Belgische sociale zekerheid. Zo is het bepaald in de Europese regelgeving. Dat is vervelend, maar de Nederlanders willen de letter van de wet toepassen en wij proberen hen tot een pragmatische benadering te bewegen, aangezien we de regelgeving inzake beroepsziekten van toepassing hebben gemaakt op vrijwilligers in een hulpverleningszone.

04.05 Eva Demesmaeker (N-VA): Mijn dank om u daarvoor in te zetten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 56003149C van de heer Ronse wordt gesteld. Vraag nr. 56003499C van mevrouw Samyn wordt behandeld tijdens de bespreking van de beleidsverklaring.

en Belgique. Comme cela va à l'encontre de la volonté de l'employeur, le travailleur doit soit trouver un autre emploi, soit cesser de travailler en tant que volontaire. Cette situation n'est pas propice à l'engagement en tant que volontaire. La réserve de volontaires n'est déjà pas très grande.

L'ONSS s'est déjà entretenu à plusieurs reprises avec la Sociale Verzekeringsbank en vue de trouver une solution. Les administrations ne parvenant pas à se mettre d'accord, j'ai soulevé le problème auprès du ministre néerlandais en septembre 2024. Une nouvelle réunion entre les administrations s'est tenue en janvier 2025. L'ONSS a exposé le problème en détail. Les collègues néerlandais examinent actuellement le dossier de manière plus approfondie.

04.03 Eva Demesmaeker (N-VA): La solution se fait donc encore attendre.

04.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Les Pays-Bas veulent respecter la loi à la lettre, mais nous nous efforçons d'insister sur le pragmatisme, puisque nous avons fait en sorte que la réglementation relative aux maladies professionnelles s'applique aux volontaires dans une zone de secours.

La **présidente**: La question n° 56003149C de M. Ronse est reportée. La question n° 56003499C de Mme Samyn sera abordée au moment de l'examen de l'exposé d'orientation politique.

*De behandeling van de vragen eindigt om 10.32 uur.
Le développement des questions se termine à 10 h 32.*